

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
2.Bf.37/2013/47. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2013. október hó 10. és november hó 7. napján megtartott nyilvános ülések alapján meghozta és november hó 7. napján kihirdette az alábbi

í t é l e t e t:

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlott és társa ellen indult büntető ügyben a Fővárosi Törvényszék a 2012. október hó 3. napján kihirdetett 1.B.663/2008/132. számú ítéletét az I.r. és a II.r. vádlott vonatkozásában **megváltoztatja.**

A távollévő I.r. vádlott cselekményeit 9 rb., amelyből 6 esetben folytatólagosan elkövetett - melyből 1 eset kísérlet -, 3 esetben társtettesként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a.) pont /II. pont/, Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc.) pont, (4) bekezdés b.) pont /I/2. pont/, 4 rb. cselekmény Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc.) pont, (5) bekezdés b.) pont /I/1/a, I/1/b, I/3., I/5. pont/, 3 rb. cselekmény Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc.) pont, (6) bekezdés b.) pont /I/4., I/6., I/7. pont/) minősíti.

A II.r. vádlott cselekményeit 3 rb. társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a.) pont /II. pont/, 2 rb. Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc.) pont, (5) bekezdés b.) pont /I/1/a, I/3. pont/) minősíti.

A vádlottak legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsáthatók feltételes szabadságra.

Az I.r. vádlottat 370.884.500.- (háromszázhetvenmillió-nyolcszáznyolcvannégyezer-öttszáz) forint vagyonekobzásra is ítéli.

Az I.r. vádlott helyesen 2006. május hó 10. napjáig volt bűnügyi őrizetben, előzetes letartóztatása befejező dátuma 2006. november hó 11. napja, 2008. június hó 7. napjától 2008. november hó 4. napjáig más ügyben előzetes letartóztatásban volt.

Az I.r. vádlott helyesen külön 1.200.000 (egymillió-kettőszázezer) forint illeték megfizetésére köteles.

Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből az I.r. vádlott helyesen 445.870,- (négy száznegyvenötezer-nyolcszázhetven) forintot, míg a II.r. vádlott 826.109,-

(nyolcszázhuszonhatezer-egyszázkilenc) forintot köteles az államnak megfizetni, míg 40.098,- (negyvenezer-kilencvennyolc) forintot az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét mindkét vádlott tekintetében helybenhagyja.

Az I.r. vádlott által 2012. október hó 3. napjától 2013. február hó 6. napjáig házi őrizetben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítani rendeli oly módon, hogy egy napi szabadságvesztésnek négy napi házi őrizetben töltött idő felel meg.

A II.r. vádlott személyazonosító igazolványának száma: megjelölve, lakcíme helyesen megjelölve.

A másodfokú eljárásban felmerült összesen 91.890,- (kilencvenegyezer-nyolcszázkilencven) forint bűnügyi költségből az I.r. vádlott 79.140,- (hetvenkilencezer-egyszáznegyven) forintot, míg a II.r. vádlott 12.750,- (tizenkettőezer-hétszázötven) forintot köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék a 2012. október hó 3. napján kihirdetett 1.B.663/2008/132. számú ítéletével az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 9 rb., 6 esetben folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében, 1 esetben annak kísérletében, 3 esetben mint társtettes, (1 esetben Btk.318.§ (1) bekezdés, (6) bekezdés a./ pontja, 5 esetben a Btk.318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c./ pontja, (6) bekezdés b./ pontja, 3 esetben Btk.318.§ (1) bekezdés (2) bekezdés c./ pontja, (7) bekezdés b./ pontja) ezért halmazati büntetésül 8 év börtönbüntetésre és 8 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A II.r. vádlott bűnösségét 3 rb. folytatólagosan elkövetett csalás bűntettében mint társtettes állapította meg (1 esetben a Btk.318.§ (1) bekezdése, (6) bekezdés a./ pontja, 2 esetben a Btk.318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés c./ pontja, (6) bekezdés b./ pontja), ezért halmazati büntetésül 2 év 6 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A büntetésbe beszámítani rendelte az I.r. vádlott által előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt. Rendelkezett a bejelentett polgári jogi igények felől, kötelezte a vádlottakat az államnak járó illeték és a terhükön felmerülő bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen az ügyész a II.r. vádlott terhére a büntetés súlyosítása végett jelentett be fellebbezést, míg az I.r. vádlott és védője felmentésért és téves jogi minősítés miatt, a II.r. vádlott és védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítés végett jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.476/2009/3-I. számú átiratával az ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a védelmi perorvoslatokat alaptalannak tartotta, azok elutasítását indítványozta.

A fellebbviteli főügyészség képviselőjének álláspontja szerint a Fővárosi Törvényszék az eljárási szabályokat megtartotta, a vádlottak és a tanúk figyelmeztetése szabályszerű volt, az iratok ismertetése felolvasással megtörtént. A törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének eleget téve a tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat a lehetséges körben feltárta, azokat a logika szabályai szerint értékelte, az ügyész a tényállást megalapozottnak tartotta két kivételtől eltekintve. Álláspontja szerint az I/1/b. tényállási pontot illetően a sértett helyesen 1. sz. tanú és nem idősebb 2. sz. tanú. 2. sz. tanú tisztában volt azzal, hogy a pénzét 1. sz. tanú az I.r. vádlott üzletébe forgatja, azonban 2. sz. tanú és 1. sz. tanú között a 40.000.000.- forintról kölcsönszerződés készült, közöttük polgári jogviszony keletkezett. Mindebből következik, hogy azzal a továbbiakban 1. sz. tanú rendelkezett, adta át az I.r. vádlottnak, az ügy sértettje kizárólag ő lehet. Ezt támasztja alá az is, hogy 2. sz. tanú 1. sz. tanúval szemben érvényesíti jogi úton a 40.000.000.- forintos kölcsönkövetelését. Az I/3. tényállási pontban a 3. sz. tanúnak okozott kár helyesen 70.000.000.- forint. A 30.000.000.- forint kölcsön visszaadásakor átadott 20.000.000.- forint kamattal az I.r. vádlott és 3. sz. tanú közötti jogviszony befejeződött. Időben és térben is elkülönül az ezt követően az I.r. vádlottnak átadott, a 20.000.000.- forint kamatot is magába foglaló 50.000.000.- forint, illetve a későbbiekben több részletben átadott további 20.000.000.- forint. A sértett összesen 70.000.000.- forintot adott át az I.r. vádlottnak, mely összeget nem fizette vissza.

Az I.r. vádlott az eljárás során mindkét váddal kapcsolatban tagadta a cselekmény elkövetését, nem ismerte el bűnösségét. Védekezése szerint a kölcsönkért pénzt mindig visszaadta, illetve előterjesztett olyan védekezést is, hogy ő is áldozat, becsapták, megtévesztették.

A II.r. vádlott ugyancsak mindvégig tagadta a cselekmények elkövetését, vitatta bűnösségét. Vitatta, hogy bármelyik sértettet ismerte, egyikükkel sem találkozott soha. Az elsőfokú bíróság a vádlottak védekezését nem fogadta el, azt részben a tanúvallomások és az egyéb okirati bizonyítékok cáfolták.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint a helyesen megállapított tényállásból a bíróság okszerűen vont le következtetést a vádlottak bűnösségére, indokolási kötelezettségének is eleget tett. A cselekmények minősítése törvényes. A büntetést befolyásoló alanyi és tárgyi tényezőket a törvényszék nagyrészt számba vette, azonban az II.r. vádlott vonatkozásában nem a súlyuknak megfelelően értékelte, túlzott jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek. További súlyosító körülményként értékelendő a II.r. vádlott terhére, hogy döntő szerepe volt az eljárás során abban, hogy a cselekménysorozatot az I.r. vádlott elkövethesse. Személyes jelenléte és rábeszélése alapozta meg a bizalmat 1. sz. tanúban az I.r. vádlott iránt. Ugyancsak döntő befolyással volt a II. tényállás esetében 4. sz. sértetre, ezen

cselekménye messze nem közelít a bűnsegelethez. A vele szemben kiszabott fő- és mellékbüntetés a belső arányosságot is szem előtt tartva enyhe, annak további súlyosítása szükséges és indokolt. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a törvényszék ítéletét pontosítsa a tények körében az indítványnak megfelelően, a II.r. vádlott fő- és mellékbüntetését súlyosítsa, egyebekben pedig hagyja helyben.

A fellebbviteli főügyészség képviselője a nyilvános ülésen az átiratban foglaltakat fenntartotta, részletezte II.r. vádlott szerepét a terhére rótt cselekményekben, kiemelte, hogy nélküle az I.r. vádlott nem jutott volna olyan pozícióba, hogy elkövethette volna a cselekményeket, aktív szerepe mindhárom terhére rótt cselekményben megállapítható.

I.r. vádlott védője perbeszédében elsődlegesen az I.r. vádlott felmentését kérte, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezésére tett indítványt. Álláspontja szerint a tényállások felderíthetetlenek, hiányosak, a bíróság indokolási kötelezettségét oly mértékben nem teljesítette, hogy az felülbírálatra alkalmatlan. Az I.r. vádlott következetesen tagadta a bűncselekmények elkövetését, amely állítása bírói bizonyossággal nem nyert cáfolatot. Az I. tényállási pont vonatkozásában olyan személy, 1. sz. tanú vallomásának adott hitelt a törvényszék, aki maga is vádlott volt egy másik büntetőeljárásban, ahol hűtlen kezelés miatt büntetőjogi felelőssége megállapítást nyert. Az ítélet is kétségeket fogalmaz meg a II. vádpont kapcsán, melyek nem tisztázódtak, a sértett szavahihetőségét illetően ugyancsak ésszerű kételyek támaszthatók, a felismerésre bemutatás során a sértett és élettársa más személyeket ismertek fel, nem II.r. vádlottat. A kétségeket az elsőfokú bíróság nem oldotta fel, ekörben indokolási kötelezettségét sem teljesítette, mely az ítélet hatályon kívül helyezését az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását kell, hogy eredményezze.

A II.r. vádlott védője perbeszédében elsődlegesen a vádlott felmentésére, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezésére, harmadlagosan a büntetés enyhítésére tett indítványt. Álláspontja szerint a II.r. vádlott bűnösségét egyik vádpontban sem sikerült bizonyítani, a rendelkezésre álló bizonyítékok inkább ártatlanságát, mint bűnösségét igazolják. A 3. sz. tanú és 1. sz. sértettek vonatkozásában elkövetett cselekményeket tekintve a bíróság tényként állapította meg, hogy II.r. vádlott 5. számú tanúnak adta ki magát, ezzel megerősítette két találkozó folyamán egy olaszországi autó behozatali ügylet lehetőségét. Két sikeres ügylet jött létre, az ezután következő pénzátadásokhoz II.r. vádlott semmilyen módon nem kapcsolható. Hiányzik az a konkrét kapocs, amely II.r. vádlottat azon pénzátadásokhoz kötné, amelyek folytán kár keletkezett. Az, hogy II.r. vádlott 5. számú tanúnak adta ki magát, az üzlet komolyságát, sikerességét segítette. Ez a körülmény még abban az esetben sem igazolja a későbbi csalásokban való részvételt, ha az I.r. vádlott a két üzletre hivatkozással kért további összegeket. A II.r. vádlott szándékos cselekménye és a szándékegység nem bizonyított. Amennyiben igazoltá vált volna, hogy a két korábbi sikeres üzlet a bevetítéshez volt szükséges, II.r. vádlott bűnsegelede bűnrészessége lett volna megállapítható. A csömöri úti találkozóról említést sem tesz a bíróság, a bizonyítékok körében sem tér

ki rá, ez a pont kapcsolhatná II.r. vádlottat a cselekményekhez. E körben a tényállás megalapozatlan, ilyen előadást a vádlottak nem tettek. 4. számú tanú sérelmére elkövetett II. tényállási pontban írt cselekmény a sértett és élettársa előadásán alapul, akik mindvégig ellentmondásosan nyilatkoztak. A felismerésre bemutatások során óriási tévedések voltak, Kovács mindvégig hazudott, a pénz létét sem sikerült bizonyítani. A bíróság logikai hibát követett el, a II.r. vádlott ellen folyamatban lévő eljárásokat összeillesztette, a sok bizonyítatlan cselekmény egymás mellé helyezve álláspontja szerint már kiadta a bizonyosat, mely elfogadhatatlan következtetés.

Az ügyész viszontválaszában kitért arra, hogy a védői perbeszédék a bizonyítékok felülmérlegelését célozták, melyre megalapozottan megállapított tényállások mellett nincs mód, az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét is teljesítette.

A II.r. vádlott az utolsó szó jogán tett nyilatkozatában lényegében az elsőfokú eljárásban előadott vallomását ismételte meg, sérelmezte a nyomozóhatóság eljárását, az elsőfokú bíróság megalapozatlan tényállását, melyet a bizonyítékok cáfolnak, azt hogy a törvényszék nem reagált vallomására, nem vetette össze az egyéb bizonyítékokkal, ezért indokolási kötelezettségét sem teljesítette. A személyével kapcsolatosan kizárólag hipotézisek születtek, a terhére rótt cselekményeket nem követte el.

Az I.r. vádlott a másodfokú eljárás során ismeretlen helyre távozott, ezért a fellebbviteli főügyészség indítványt tett a másodfokú eljárás távollétében történő lefolytatására a Be.530.§ (1) és (2) bekezdése alapján, a Fővárosi Ítéltábla távollétében folytatta le az eljárást.

A másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletet a Be.348.§ (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat nem tartotta be maradéktalanul. Az ügyet ítélethirdetésre napolta, amikor is az I.r. vádlott nem jelent meg, utóbb az indokolt ítéletet kézbesítette részére, de nem oktatta ki fellebbezési jogára. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az utóbb ismeretlen helyre távozó I.r. vádlott részére hirdetményi úton kézbesítette a fellebbezési jogosultságra történő kioktatást, mely szabályszerűen átvettnek tekintendő a hirdetményi határidő lejártát követő 8 nap elteltével, I.r. vádlott fellebbezést nem jelentett be, így a jogorvoslati határidő az ő vonatkozásában is eltelt. Ezen eljárási szabálysértés relatív, a másodfokú eljárásban orvosolható volt.

Az elsőfokú bíróság egyebekben a perrendi szabályokat megtartotta, helyesen figyelmeztette a kihallgatott vádlottakat, tanúkat, minden esetben rögzítésre került a kioktatásokra adott válasz is. Iratismertetéssel az eljárás anyagává tette a releváns okirati bizonyítékokat is.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú eljárásban a II.r. vádlott védője úgy ítélte meg, hogy a vád nem fogalmazza meg pontosan II.r. vádlott cselekvőségét, a másodfokú bíróság rögzíti, hogy a vádirat tényei az ügyészi perbeszédben elhangzott történeti

tényállás kiegészítéssel a vád kereteit II.r. vádlott vonatkozásában pontosan meghatározták, az elsőfokú bíróság törvényes vád alapján járt el II.r. vádlott vonatkozásában.

Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, a tényállást a szükséges mértékben felderítette. Az ítéleti tényállás ugyanakkor néhány ponton hiányos, mely megalapozatlansági hiba a Be.352.§ (1) bekezdés a./ pontja alapján az iratok tartalma alapján és tényből tényre következtetéssel kiküszöbölhető volt.

A tényállás személyi részében rögzíti a másodfokú bíróság, hogy az I.r. vádlott a terhére rótt bűncselekmények elkövetése és a vizsgálat idején nem szenvedett az elmeműködés olyan kóros állapotában, amely képtelenné tette vagy korlátozta abban, hogy cselekménye következményeit felismerje, valamint hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék. (Nyomozati iratok V. kötet 3349. oldal igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény megállapításai, ítélet 10. oldal 6. bekezdéséből átemelve)

Az I.r. vádlott vonatkozásában a Fővárosi Bíróság a 2007. január hó 11. napján kelt 3.Bk.523/2006/11. számú ítéletével a Frankfurt am Main-i Járásbíróság 918/A-Ls.3490Js241081/05/3012. számú, 2006. április hó 13. napján jogerős ítéletének érvényét 2 rb. zsarolás büntette - melyből 1 eset kísérlét - miatt kiszabott 2 évi 3 hónap próbaidőre felfüggesztett börtönbüntetésként ismerte el. A 2005. november hó 1. napjától 2006. április hó 5. napjáig letartóztatásban töltött időt a szabadságvesztésbe annak végrehajtása esetére beszámítani rendelte, kötelezte az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére. Elkövetési idő: 2005. október hó 7. napja.

A Pest Megyei Főügyészség a 2007. december hó 10. napján kelt NF.6432/2003/26-I. számú vádiratával 1 rb. a Btk.318.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés a./ és c./ pontja szerint minősülő, a (7) bekezdés b./ pontja szerint büntetendő különösen nagy kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen, folytatólagosan elkövetett csalás büntettével és 2 rb. a Btk.318.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés c./ pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b./ pontja szerint büntetendő, jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntettével vádolta a 2001. szeptember és 2002. március hó 3. napja között elkövetett bűncselekmények miatt nem létező üzleti lehetőségre, Olaszországból történő autó behozatalra hivatkozással pénz megszerzésére irányuló magatartása miatt (nyomozati iratok 3439. oldala).

A Budapest Környéki Törvényszék e vád kapcsán a 2013. május hó 23. napján kelt 11.B. 142/2007/120. számú ítéletével az I.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként folytatólagosan elkövetett csalás büntettében (Btk. 318.§ (1)(2) bekezdés a.) és c.) pont, (7) bekezdés b.) pont) és 2 rb. csalás büntettében (Btk. 318.§ (1)(2) bekezdés c.) pont, (6) bekezdés b.) pont), ezért 5 év börtönre, 5 év közügyektől eltiltásra valamint 200.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte, mely ítélet ellen a vádlott védője fellebbezést jelentett be, az ügy a Fővárosi Ítéltábla előtt Bf. 399/2013. szám alatt van folyamatban.

A II.r. vádlottra vonatkozóan rögzíti az ítéltábla, hogy a terhére rótt bűncselekmények elkövetése és a vizsgálat idején nem szenvedett az elméműködés olyan kóros állapotában, amely képtelenné tette vagy korlátozta abban, hogy cselekménye következményeit felismerje, valamint hogy e felismerésnek megfelelően cselekedjék. (Nyomozati iratok 3714. oldal igazságügyi elmeorvos-szakértői vélemény megállapításai, ítélet 10. oldal 6. bekezdéséből átemelve)

A II.r. vádlottat a Veszprémi Városi Bíróság a 2012. január hó 19. napján kihirdetett 13.B. 831/2008/146.számú ítéletével, mely a Veszprémi Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bf. 250/2012/3. számú végzése kapcsán 2012. május hó 29. napján emelkedett jogerőre, 2 évi - végrehajtásában 5 évi próbaidőre felfüggesztett -börtönbüntetésre ítélte társtettesként elkövetett zsarolás büntette miatt. A cselekmény elkövetési ideje: 2007. július hó 6. napja.

E vádlott ellen a fentebb írt vád alapján ugyancsak eljárás folyik, az ügyészség mint társtettetést vádolta I.r. vádlottal együtt 1 rb. a Btk.318.§ (1) bekezdésébe ütköző, a (2) bekezdés a./ és c./ pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b./ pontja szerint minősülő jelentős kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen és folytatólagosan elkövetett csalás büntettével.

A Budapest Környéki Törvényszék a 2013. május hó 23. napján kelt 11.B. 142/2007/120. számú ítéletével a II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként folytatólagosan elkövetett csalás büntettében (Btk. 318.§ (1)(2) bekezdés c.) pont, (6) bekezdés b.) pont), ezért 2 év börtönre, és 200.000 forint pénzmellékbüntetésre ítélte, a szabadságvesztés büntetés végrehajtását 4 évi próbaidőre felfüggesztette, mely ítélet ellen a II.r. vádlott és védője fellebbezést jelentett be, az ügy a Fővárosi Ítéltábla előtt Bf. 399/2013. szám alatt van folyamatban.

A Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék által megállapított történeti tényállást az ítélet 4. oldal 5. bekezdés 1. mondata után az alábbiakkal egészíti ki:

Az 1. sz. tanú fiókgazgató bizalmát a II.r. vádlott magatartásán kívül az alapozta meg, hogy 3. sz. sértett 2003. áprilisában 30 millió forint kölcsönt nyújtott az I.r. vádlottnak, aki azt 2003. május végén 20 millió forint kamattal megnövelve 50 millió forint összegben fizette vissza. Ugyancsak 2003. tavaszán 6. sz. tanú pénztáros hallva az előnyös üzleti lehetőségről néhány százezer forintját kölcsönadta 1. sz. tanún keresztül az I.r. vádlottnak, a pénzt az ígért kamattal együtt hamarosan visszakapta. 1. sz. tanú részben I.-II.r. meggyőző magatartásának, részben a fenti ügyletek sikerének hatására nyújtotta az 1/a. pontban leírt 21 millió forint kölcsönt családi tőkéből, mely határidőre ugyancsak visszafizetésre került és amelyet az I.r. vádlott gépkocsi juttatásával is megnövelt. Mindez arra indította 1. sz. tanút, hogy több banki ügyféllel összehozza az I.r. vádlottat, tájékoztatva a pozitív előzményekről, a banki kamaton felüli jelentős hozamról és I.r. vádlott megbízhatóságáról. (1. sz. tanú vallomása, 6. sz. tanú vallomása)

Az 5. oldal 3. bekezdését követően rögzíti, hogy a II.r. vádlott tudomással bírt az ígért befektetési lehetőség valótlanságáról, 1. sz. tanútól, 3. sz. tanútól kért pénzüsszegek nagyságrendjéről. A vádlottak célja haszonra törekedve az volt, hogy tőkével rendelkező személyek fektessenek be az üzletbe 1. sz. tanú befolyását felhasználva.

Az 5. oldal utolsó bekezdés utolsó mondatát kiegészíti azzal, hogy 2. sz. tanú 1. sz. tanúnak színlelt kölcsönt nyújtott, aki azt színleg fektette be saját nevében az I.r. vádlott üzletébe. (1. sz. tanú vallomása, 2. sz. tanú vallomása, okirati bizonyítékok)

A 9. oldal 4. bekezdés 5. sorában a II.r. vádlott szövegrész után rögzíti: aki az ügylet valótlanságával, a sértettől kért összegek nagyságrendjével tisztában volt.

A tényállás ezen kiegészítésekkel teljes, megalapozott, ekként a másodfokú felülbírálat alapját képezte a Be.352.§ (2) bekezdése alapján.

Az elsőfokú bíróság csaknem valamennyi releváns bizonyítékot felsorolta, amelyek a tényállás megállapításának alapjául szolgáltak, a bizonyítékok azonban az iratok tartalma alapján kiegészítendő az alábbiakkal:

- 1. sz. tanú feljelentése I.r. vádlott ellen (nyomozati iratok 243. oldala)
- I.r. vádlott cége, a B. Kft. vámkezelési eljárást az Olaszországból importálandó autók vonatkozásában nem kezdeményezett.(hivatkozott ügylet fiktív voltára bizonyíték, 441. nyomozati oldal)

Rögzíteni szükséges, hogy az eljárás bírósági szakában 3. sz. sértett nem ismerte fel a II.r. vádlottat, evonatkozásban az ítélet iratellenes megállapítást tartalmaz.

Nem rögzítette az elsőfokú bíróság a II.r. vádlott nyomozati is bírósági vallomását, az ítélet 12. oldal 6. bekezdésében iratellenesen hivatkozik arra, hogy a nyomozás során nem tett vallomást, és tárgyalási nyilatkozatát is csupán két mondatban foglalja össze.

II.r. vádlott 2006. június hó 21. napján foganatosított gyanúsított ki hallgatása alkalmával elmondta, (3773. oldal) hogy az említett neveket soha nem hallotta, a C. 2002 Kft. neve semmit nem mond számára, 4. sz. tanút, 7. sz. tanút nem ismeri. Az I.r. vádlott korábról ismerte, Olaszországban 1987-ben járt legutóbb. Folytatólagos ki hallgatása során 2007. május hó 14. napján (3809. oldal) úgy vallott, hogy semmilyen pénzügyi tranzakcióban nem vett részt, korábbi vallomását fenntartotta. 2007. január 24-én felkereste 4. sz. tanút feljelentő, aki a házára ragasztott cédulán találkozót kért tőle. 26-án Esztergom belvárosában találkoztak, ekkor mutatott neki papírokat, köztük a 400.000 Euro átvételéről szóló megállapodást is aláíratlanul. 27-én kutyasétáltatás közben rálöttek, kutyája elpusztult, mely üggyel a rendőrség nem foglalkozott. Fiát és az ártatlan 8. sz. tanút is meghurcolták az üggyel kapcsolatban. Az ügyben a releváns bizonyítékokat nem szerezték be, ő járt utána dolgoknak, 4. sz. tanú hazudik. Valóban vett át tőle 200 Eurót, melyet Kovács kölcsönadott, mely összeggel még mindig tartozik neki. Nem tudott a 400.000 Euro római banki

bonyolításáról. Olaszországból történő autó behozatalban sem segített az I.r. vádlott, csak előzetes számításokat végzett részére egy lista alapján. 2007. december hó 13. napján tett vallomásában a cselekmények elkövetését továbbra is tagadta. (3821. oldal) 2007. szeptember hó 27. napján vallomását írásban is megismételte, melyet két alkalommal kiegészített. (3849-93. nyomozati oldal)

A II.r. vádlott szembesítése sem 9. sz. tanúval, sem 7. sz. tanúval, sem pedig 4. sz. tanúval nem vezetett eredményre. (3895-3924. oldal) Az I.r. vádlott szembesítése részben eredményre vezetett, I.r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy Szekeres ott volt a római találkozón, bemutatta neki 4. sz. tanút, de lehet, hogy összekeveri valakivel. (3926. oldal)

A bíróság előtt nyomozati vallomásaival azonos tartalommal nyilatkozott. (16. számú jegyzőkönyv 6. oldalától)

A bizonyítékok felsorolása ezen kiegészítésekkel vált teljessé.

A bizonyítékok mérlegelése során az elsőfokú bíróság helyesen foglalt állást abban a körben, hogy a vádlottak nyilatkozatai nem fogadhatók el, helyesen alapította a tényállást a felsorolt bizonyítékokra. A mérlegelés a tekintetben szorul pontosításra az ítélet 21. oldal utolsó bekezdésében, hogy a II.r. vádlottat nyomozati szakban igen, tárgyalási szakban azonban nem ismerte fel 3. sz. sértett. Az indokolás helyesbítésre szorul annyiban, hogy 3. sz. sértett nyomozati, valamint 1. sz. tanú nyomozati és bírósági vallomása alapján II.r. vádlott tagadását elvetve megállapítható volt, hogy a II.r. vádlott volt az a személy, aki magát az A. család rokonának kiadva magát az autó behozatali üzlet előnyeit lefestette előttük.

Az ítélet 23. oldal (2) bekezdésében helyesen az rögzítendő, hogy 6. sz. tanú vallomása egyértelműen cáfolta I.r. vádlott vallomását. A 6. sz. tanú vallomása szerint tudta az I.r. vádlott, hogy az ő pénze volt az 5 millió forint. Az a bírói megállapítás, hogy nem kizárható, hogy az I.r. vádlott nem tudta, hogy 6. sz. tanú pénzéről van szó, helytelen következtetés, ezért mellőzendő.

A II.r. vádlott csömöri találkozón való részvétele nem a vádlotti nyilatkozatokon, hanem 1. sz. tanú és I.r. vádlott nyilatkozatán alapul, az általa ott elmondottak 1. sz. tanú vallomásán, ezért az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette tényként ítélete 5. oldal első bekezdésében II.r. vádlott részvételét és az általa ott elmondottakat. (nyomozati iratok 1867-1869. oldal)

Helytelen azon védői érvelés, mely szerint 1. sz. tanú szavahihetőségét megkérdőjelezné azon körülmény, hogy ellene is marasztalással záruló bírósági eljárás folyt a bank sérelmére jelen üggyel kapcsolatban elkövetett hűtlen kezelés büntette miatt. Az 1. sz. tanú szavahihetőnek ítélte meg az elsőfokú bíróság, levezette, hogy nyilatkozatait mely egyéb bizonyítékok támasztották alá.

A II.r. vádlott vallomása 3. sz. és 1. sz. tanú vallomásával teljes mértékben cáfolható volt.

A 2. tényállási pont vonatkozásában a bizonyítékok felsorolása teljes, helyesen mérlegelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Fővárosi Törvényszék és helyesen állapította meg azt is, hogy az a körülmény, hogy 4. sz. sértett ellen büntető

eljárások vannak folyamatban, illetőleg a felszámolási eljárás során elkövetett cselekmény miatt a felszámoló feljelentette (számviteli fejelem megsértésének vétsége) szavahihetőségét nem kérdőjelezi meg.

Az a körülmény, hogy sem ő, sem 7. sz. tanú az első fényképről történő bemutatás során nem ismerték fel a II.r. vádlottat, hanem 8. sz. tanút azonosították, a későbbi helyes kiválasztás hitelességét, eredményét nem befolyásolja különös tekintettel arra is, hogy a II.r. vádlott marasztalására nem csupán a felismerő tanúk nyilatkozatai alapján került sor. A sértettek nem ismerték az elkövetők valódi nevét, Hortobágyi néven mutatkoztak be, ezért történhetett meg 8. sz. tanút téves azonosítása elkövetőként, aki hasonlított a II.r. vádlottra, ahogyan azt az elsőfokú bíróság ítélete 29. oldal 3. bekezdésében kifejtette. A sértett nyomozott, puhatolózott, I.r. vádlott valódi nevét nem ismerte, ezért N. Cs-ként is azonosította.

A védői hivatkozásokkal szemben helyes az elsőfokú bírósági érvelés, hogy a II. pontban felmerült bizonyítékokat annak fényében vizsgálta meg, hogy a korábbi bűncselekmény kapcsán kétséget kizáró bizonyossággal megállapítható volt, hogy az I.r. vádlott 2003. év folyamán egy Olaszországból származó nagyobb gépkocsi flotta behozataláról szóló valótlan ügyletre hivatkozással nagy összegű pénzt csalt ki a sértettektől, mely cselekményben közreműködött a II.r. vádlott is, aki magát más személynek kiadva vett részt a sértettek megtévesztésében.

E tényállási pont vonatkozásában igen nyomatékos bizonyíték, hogy a II.r. vádlott úgy nyilatkozott, hogy 1987. óta nem járt Rómában, míg I.r. vádlott azt vallotta és szembesítés során is szemébe mondta, hogy a római találkozón jelen volt a II.r. vádlott, aki a saját nevén mutatkozott be. Azon I.r. vádlotti nyilatkozat a szembesítésen, hogy lehet, hogy II.r. vádlottat összekeveri valakivel, nem fogadható el, mert 9. sz. tanú kamionsofőr is felismerte II.r. vádlottat a hotel portáján, mely vallomását a szembesítés során is fenntartott, és aki teljesen érdektelen tanúnak tekinthető. A bizonyítékok II.r. vádlott személyét és cselekvőségét illetően is olyan zárt láncolatot alkotnak, hogy a másként történés lehetősége kizárt.

Tekintettel arra, hogy a felmentésre irányuló fellebbezések a megalapozottan megállapított tényeket támadták, az a másodfokú eljárásban eredményre nem vezethetett.

A nagyobb részben helyesen megállapított tényekből az elsőfokú bíróság helyesen következtetett mindkét vádlott bűnösségére valamennyi cselekmény vonatkozásában.

Nem osztotta a Fővárosi Ítéltábla a főügyészség átiratában foglalt azon álláspontot, hogy a I/1/b. pontban írt cselekmény sértettje 1. sz. tanú és nem 2. sz. tanú. E körben a Fővárosi Törvényszék által kifejtettek helyesek azzal a kiegészítéssel, hogy kétségtelen, hogy egy nem létező ügyletre vonatkozó kölcsönszerződés 2. sz. tanú és 1. sz. tanú között valótlan összeggel aláírásra került, e szerződés azonban semmis, a megállapítható tények alapján egyértelmű,

hogy a kölcsönt 2. sz. tanú adta I.r. vádlottnak 1. sz. tanú közreműködésével, a sértett 2. sz. tanú.

Nem osztotta az ügyészi álláspontot a Fővárosi Ítéltábla 3. sz. tanú kárának összezszerűségét illetően sem, az elsőfokú bíróság indokolása e körben ugyancsak helytálló.

Helyesen minősítette az elsőfokú bíróság az I.r. vádlott cselekményeit 9 rb. - 6 esetben folytatólagosan, 3 esetben társtettesként elkövetett - csalás büntettének, 1 esetben annak kísérletének, II.r. vádlott cselekményeit pedig 3 rb. társtettesként folytatólagosan elkövetett csalás büntettének.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a rendelkező részben helyesen, míg az indokolásban helytelenül minősítette a Fővárosi Törvényszék a 10. sz. sérelmére elkövetett cselekményt folytatólagosan elkövetettnek. Ez esetben egyszeri pénz átadásról volt szó, mely folytatólagosságot nyilvánvalóan nem alapoz meg.

Helyesen utalt az elsőfokú bíróság az I. tényállási pontot illetően az üzletszerű elkövetés megállapíthatóságára, és megalapozott azon érvelése is, hogy a II. tényállási pontban írt cselekmény annak elkövetési idejére figyelemmel az üzletszerűség körébe nem vonható.

Egyetértett a másodfokú bíróság a II.r. vádlott társtettesi minőségének megállapíthatóságával, tekintettel arra, hogy e vádlott a megtévesztés és a tévedésben tartás folyamatában aktív szerepet játszott. Nem fog helyt az a védői érvelés, hogy II.r. vádlott tudata nem fogta át, hogy I.r. vádlott 3. sz. tanútól és 1. sz. sértettektől ismételten pénzt kért, az I.r. vádlott által okozott kár nagyságrendjével sem lehetett tisztában. Bár nem volt megállapítható, hogy a vádlottak előzetesen megállapodtak volna a bűncselekmények elkövetésében (bűnszövetség törvényi feltételei nem állapíthatók meg), az azonban igen, hogy II.r. vádlott tudott arról, hogy azért kell magát az Agnelli család rokonának kiadnia, mert erre hivatkozással a sértettektől pénz kerül kieszközlésre, majd az események azon fázisaiban is megjelent, amikor a pénzfizetésekkel gondok akadtak, (pl. további pénzösszegre volt szükség 4. sz. tanú vonatkozásában) ezen túl 1. sz. tanút és 3. sz. tanút arról is biztosította a csömöri találkozón, hogy a tartozás kifizetésre fog kerülni. Mindezen körülményekből az a logikai következtetés volt levonható, hogy mindhárom sértett vonatkozásában tudomással bírt II.r. vádlott az I.r. vádlott által kicsalt összegekről, a folyamatban aktívan közreműködött. Erre figyelemmel bűnsegédi szerepe fel sem vetődhet.

Helytelen az elsőfokú bíróság hivatkozása ítéletet 37. oldal 6. bekezdésében I.r. vádlott közvetett tettesi szerepére. I.r. vádlott a helyesen megállapított tényállás alapján valamennyi esetben közvetlenül is kapcsolatba került a sértettekkel, 2. sz., 11. sz. és 12. sz. esetében is, amely cselekményekhez köthetően egyáltalán felvetődhet a közvetett tettség fogalma, ezért a másodfokú bíróság ezen elsőfokú bíróság általi hivatkozást mellőzte.

Tekintettel arra, hogy a 2012. évi C. törvény - továbbiakban Btk. - 2013. július hó 1. napján hatályba lépett, a másodfokú bíróságnak vizsgálnia kellett, hogy a vádlottakra az új büntető törvény kedvezőbb-e.

A Btk. 459.§ (6) bekezdésében a vagyon elleni cselekmény vonatkozásában az értékhatárokat az I.r. vádlott vonatkozásában egy cselekményt érintően (6. sz. tanú sérelmére) kedvezően módosította (a kár 500.001-5.000.000 forint között nagyobb), mely e vagyon elleni cselekmény enyhébb minősülését és enyhébb büntetési tétellel fenyegetettségét vonta maga után, míg az egyéb általános részi szabályok a középértékes büntetés kiszabás kivételével azonosak. A Btk. 80.§ (2) bekezdésében a büntetési tétel középértékét irányadóként jelöli meg, melytől eltérés lehetséges, jelen ügyben a súlyosítási tilalomra figyelemmel súlyosabb büntetés kiszabása fel sem vetődhet I.r. vádlott esetében, II.r. vádlott esetében pedig indokoltan lehetséges. A Btk. 38.§ (2) bekezdésében rögzített szabályok a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontját illetően egyértelműen kedvezőbbek.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla úgy foglalt állást, hogy a Btk. 2.§ (2) bekezdése alapján az új törvényt alkalmazza mindkét vádlott vonatkozásában, mely értelemszerűen a cselekmények minősítésének megváltoztatását is eredményezte.

A 2012. évi C. törvény alapján az ítéltábla az I.r. vádlott cselekményeit 9 rb., amelyből 6 esetben a Btk. 6.§ (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett - melyből 1 eset a Btk. 10.§-a szerinti kísérlet -, 3 esetben a Btk. 13.§ (3) bekezdése szerint társtettesként elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a.) pont /II. pont/, Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc.) pont, (4) bekezdés b.) pont /I/2. pont/, 4 rb. cselekmény Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc.) pont, (5) bekezdés b.) pont /I/1/a, I/1/b, I/3., I/5. pont/, 3 rb. cselekmény Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc.) pont, (6) bekezdés b.) pont /I/4., I/6., I/7. pont/),

A II.r. vádlott cselekményeit 3 rb. a Btk. 13.§ (3) bekezdése szerint társtettesként, a Btk. 6.§ (2) bekezdése szerint folytatólagosan elkövetett csalás büntettének (Btk. 373.§ (1) bekezdés, (5) bekezdés a.) pont /II. pont/, 2 rb. Btk. 373.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés bc.) pont, (5) bekezdés b.) pont /I/1/a, I/3. pont/) minősítette.

A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság nagyobb részben feltárta. Figyelemmel arra, hogy a hasonló jellegű bűncselekmények elszaporodottságára statisztikai adat nincs, ezért e súlyosító körülményt a másodfokú bíróság mellőzte.

A II.r. vádlott esetében a bűnsegédhez közeli elkövetési módra utalást az ügyészi indítványban foglaltakkal egyetértve ugyancsak mellőzte. Esetében is súlyosít a halmazat, ugyanakkor enyhít a büntetlen előélet.

Az I.r. vádlottal szemben irányadó 5 évtől 15 évig terjedő szabadságvesztés tételkeret figyelembe vételével a 8 évi szabadságvesztésben meghatározott börtönbüntetés tartama eltúlzottnak nem tekinthető, enyhítésére a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartama a főbüntetéshez igazodó.

Nem osztotta a másodfokú bíróság a II.r. vádlott esetében a súlyosabb büntetés alkalmazásának szükségességére vonatkozó ügyészi álláspontot. Az általa elkövetett cselekmények 2-től 8 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendők, a felső határ a halmazati bünteteskiszabásra figyelemmel 12 év. Ezen tételkeret figyelembevételével a büntetlen előéletű II.r. vádlott esetében súlyosabb, középértékű büntetés kiszabása a tetemes időmúlásra is figyelemmel - amelyben a II.r. vádlott nem hatott közre- nem indokolt. A kiszabott büntetés arányos, ezért enyhébb büntetés kiszabására sincs lehetőség.

A szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata a Btk. 37.§ (2) bekezdés a.) pontja alapján börtön.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása a Btk. 61.§-án alapul.

A vádlottak legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követően bocsáthatók feltételes szabadságra a Btk. 38.§ (2) bekezdés a.) pontja figyelembevételével.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság nem alkalmazta annak kötelező volta ellenére az 1978. évi IV. törvény 77/B.§-a alapján a vagyonekbevitel intézkedést. Az I.r. vádlott 370.884.500.- forint vagyongyarapodásra tett szert a bűncselekmények elkövetése által, leszámítva a megítélt polgári jogi igény fedezetét, amelyet a törvény kötelező rendelkezése folytán el kell vonni a Btk. 74.§ (1) bekezdés a.) pontja alapján.

Az elsőfokú bíróság figyelmét elkerülte, hogy az I.r. vádlott 2006. november 15. helyett november hó 11. napján szabadult az előzetes fogvatartásból, ezért a büntetés-végrehajtási intézet tájékoztatása alapján a másodfokú bíróság ezen időpontot a rendelkező részben módosította. 2008. június hó 7. napjától 2008. november hó 4. napjáig I.r. vádlott más ügyben előzetes fogvatartásban volt, így nyilvánvalóan ezen időt nem lehetett beszámítani szabadságvesztés büntetésébe jelen ügyben, így ezen időszakra vonatkozóan a másodfokú bíróság az előzetes fogvatartás beszámítását a szabadságvesztés tartamába mellőzte. A beszámítás a Btk. 92.§ (1) és (2) bekezdésén alapul.

Helyesen döntött a törvényszék a polgári jogi igények vonatkozásában, az Á. Bank Rt. nem keresetszerűen jelentette be az igényt, így helyesen került a bank polgári jogi igényének érvényesítése egyéb törvényes útra. Észlelte a másodfokú bíróság azt is, hogy az Á. Bank Rt. az I.r. vádlott ellen fizetési meghagyást nyújtott be.

Helytelen ugyanakkor a polgári jogi igény benyújtásához kapcsolódó illetékről történő rendelkezés két követelést illetően. Az igény bejelentésekor hatályos 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 42.§ a.) pontja szerint a maximálisan megállapítható illeték 900.000 forint volt. A 12. sz. magánfél 26.000.000 forint, 6. sz. tanú 5.000.000 forint, jelentette be igényét, első esetben a megfizetendő illeték 900.000 forint,

második esetben 300.000 forint, összesen 1.200.000 forint, mely kizárólag az I.r. vádlott által fizetendő.

Az elsőfokú bíróság tévesen számolta ki a vádlottak személyéhez köthető bűnügyi költséget, ezt a másodfokú bíróság az iratok tartalmának megfelelően módosította a költségjegyzék adatainak megfelelően, míg 8. sz. tanú vonatkozásában felmerült költséget a Be. 339.§ (1) bekezdése alkalmazásával az államra terhelte.

A fent írtakra figyelemmel a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Fővárosi Ítéltábla a Be.361.§-a szerinti nyilvános ülés keretében eljárva a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben annak helyes indokainál fogva a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően az I.r. vádlott házi őrizetbe került, melyből 2013. február hó 6. napján az ellenőrzést végző rendőrhatalóság közlése szerint megszökött, így ezen a napon a házi őrizete megszüntetésre került. Ezen házi őrizetben töltött időszakot a kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92.§ (1) és (3) bekezdés a.) pontja alapján be kell számítani.

A II.r. vádlott személyi adataiban változás következett be, melyet a másodfokú bíróság a felmutatott okiratok tartalmának megfelelően módosított.

A másodfokú eljárásban felmerült védői díjat az ítéltábla Be. 381.§-a alapján megállapította, annak viselésére a bűnösnek kimondott vádlottakat kötelezte a Be.338.§ (1) bekezdése alapján.

Budapest, 2013. november hó 7. napján

Dr. Lassó Gábor sk.
a tanács elnöke

Dr. Fatalin Judit sk.
előadó bíró

Révész Tamásné sk.
bíró

A Fővárosi Törvényszék 2012. október hó 3. napján kihirdetett 1.B.663/2008/132. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság 2.Bf. 37/2013/47. számú határozata folytán 2013. november hó 7. napján mindkét vádlott vonatkozásában jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2013. november hó 7. napján

Dr. Lassó Gábor sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:
Weszely-Földvárszki Tünde
tisztviselő